

FORENINGEN AF DANSKE SKATTEANKENÆVN

Den 10. januar 2005

Side 1/5

Direkte 3370 3253

Ref.: jim

Skatteudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Skatteudvalget
L 130 - Bilag 15
Offentlig

Foreningen af Danske Skatteankenævns (FDS) foretræde for Skatteudvalget i forbindelse med behandlingen af L 130 Forslag til Skatteforvaltningsloven

Til brug for FDS' foretræde for Skatteudvalget den 26. januar 2005 er der nedenfor redegjort nærmere for foreningens synspunkter og anbefalinger i forhold til de dele af forslaget til skatteforvaltningslov, der omhandler den administrative klagebehandling.

Som det fremgår af bilag 2 til lovforslaget, har FDS som led i Skatteministeriets høring afgivet bemærkninger til ministeriets udkast til lovforslag. FDS' synspunkter vedrørende forhold af mere teknisk karakter er i et vist omfang imødekommet i L 130.

Med sit foretræde ønsker FDS - i forlængelse af foreningens høringssvar til Skatteministeriet - specielt at henlede udvalgets opmærksomhed på følgende forhold af væsentlig betydning for borgernes retssikkerhed samt for betingelserne for skatteankenævnenes virke fremover:

1. Ensartet klageadgang for alle skatteydere
2. Værn mod længere sagsbehandlingstider
3. Udpegelsen af skatteankenævnsmedlemmer
4. Hvervet som skatteankenævnsmedlem - borgerligt ombud
5. Organiseringen af den decentrale klagebehandling

1. Ensartet klageadgang for alle skatteydere

Efter § 5, stk. 2 kan afgørelser, der kan påklages til skatteankenævnet, efter klagerens valg i stedet påklages til Landsskatteretten. Afgørelser over forskudsregistrering af indkomst påklages dog altid til skatteankenævnet og skatteankenævnets afgørelse er endelig.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at "Med forslaget får borgerne mulighed for at afpasse klagesagsbehandlingen efter sagens karakter og i øvrigt efter individuelle behov".

Den pågældende valgmulighed kan begrundes sagligt i sager, der omhandler selskab og hovedaktionær. I sådanne sager er klagerens afkald på

skatteankenævnets klagebehandling en forudsætning for, at kunne opnå en hensigtsmæssig klagebehandling, da skatteankenævnet ikke siden medio 1998 har haft kompetence til at behandle selskabssager.

FDS er imidlertid af den opfattelse, at såvel retssikkerhedsmæssige som ressourcemæssige betragtninger tilsiger, at skatteankenævnet igen får kompetence til at behandle selskabssager.

Sammenholdes den allerede gennemførte koncentrering og professionalisering af skatteankenævnenes sekretariatsbetjening med forventningen om en betydelig reduktion af antallet af skatteankenævn, så ses der ikke længere at være en saglig begrundelse for, at skatteankenævnet afskæres fra at behandle klager over selskabers skatteansættelse.

En sådan udvidelse af skatteankenævnenes kompetence vil indebære en række fordele i forhold til den foreslåede model. Fordelene vil være:

- øget retssikkerhed som følge af, at alle får samme klageadgang samt mulighed for en hensigtsmæssig behandling af skatteansættelsen allerede i første klageinstans – eksempelvis ligestilling for den lille lokale håndværksmester, der har valgt at drive sin virksomhed i selskabsform sammenlignet med tilsvarende virksomheder drevet i personlig form.
- reduktion af sagsbehandlingstiden
- reduktion af borgernes ressourceforbrug gennem muligheden for en hurtigere lokal klagebehandling
- reduktion af det offentliges ressourceforbrug gennem en mere hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcerne i skatteankenævnene og deres sekretariater henholdsvis i Landsskatteretten.

Med opretholdelse af den foreslåede mulighed for at overspringe skatteankenævnets klagebehandling vil større selskaber og hovedaktionærselskaber stadigvæk kunne gå direkte til Landsskatteretten, hvis de finder det mest hensigtsmæssigt.

2. Værn mod længere sagsbehandlingstider

FDS finder det af væsentlig betydning, at de i forvejen ofte meget lange sagsbehandlingstider i skattesystemet reduceres, og at der derfor skal være ekstraordinære gode begrundelser for at ændre på administrative procedure, når ændringen utvivlsomt vil have længere sagsbehandlingstid til følge.

FDS anbefaler derfor, at den eksisterende frist i skattestyrelseslovens § 21, stk. 2 samt muligheden for at give fristforlængelse overføres uændret til skatteforvaltningsloven. Den pågældende regel i skattestyrelsesloven indebærer, at skatteforvaltningen har en frist på 14 dage til at afgive hørings svar i den tvungne høring i tilknytning til skatteankenævnets klagebehandling, der i øvrigt foreslås videreført i skatteforvaltningsloven.

Uden den pågældende frist vil den konkrete planlægning af skatteankenævnets klagebehandling samt nævnets bestræbelse på at begrænse sags-

behandlingstiden i helt urimelig grad være overladt til told- og skatteforvaltningens forgodtbefindende - teoretisk vil told- og skatteforvaltningen kunne trænerne behandlingen af en klage til skatteankenævnet i det uendelige.

3. Udpegelsen af skatteankenævnsmedlemmer

Efter § 6, stk. 2 udnævner skatteministeren det enkelte skatteankenævnsmedlem/suppleant efter indstilling fra en kommunalbestyrelse.

Kommunalbestyrelsen skal indstille mindst 2 kandidater for hver af kommunens pladser i nævnet - tilsvarende skal kommunalbestyrelsen indstille mindst 2 kandidater til hvervet som suppleant for hver af kommunens pladser i nævnet. Kommunalbestyrelsens indstilling skal være ledsaget af en angivelse af den enkelte kandidats kvalifikationer for at bestride hvervet.

Skatteankenævnsmedlemmer er og bør fortsat være lægmænd i lighed med eksempelvis domsmænd. Et lægmandsorgans adelsmærke er, at det er sammensat med en sådan politisk, geografisk og erhvervsmæssig bredde, at det bedst muligt afspejler borgerne i det område, hvor det har sit virke. Uanset hvilken type af kvalifikationer, der bliver tillagt størst vægt ved en given udvælgelse af medlemmer til et skatteankenævn, vil selve udvælgelsesmetoden uvilkårligt medvirke til at reducere bredden i organets sammensætning.

FDS anbefaler derfor, at den foreslåede kvalifikationsbeskrivelse bortfalder og at skatteministeren friholdes for at skulle foretage et valg mellem alternative kandidater indstillet af en kommunalbestyrelse. Som udgangspunkt vil indstillingen afspejle styrkeforholdet mellem kommunalbestyrelsens politiske grupperinger. Det samme vil være tilfældet i forhold til de alternative kandidater til den enkelte post. Skatteministeren vil derfor ikke med sin udvælgelse kunne medvirke til at sikre en større politisk bredde i skatteankenævnets sammensætning end hvis kommunalbestyrelsen foretog valget direkte.

I kommunalbestyrelsens anbefaling af en kandidat, vil der naturligt være taget hensyn til den pågældendes forudgående adfærd. Når flere kandidater er indstillet til hver enkelt post vil en saglig begrundelse for skatteministerens nødvendige valg i sagens natur kun kunne foreligge i de formentlig yderst sjældne tilfælde, hvor ministeren er i besiddelse af yderligere oplysninger, der belaster en indstillet kandidat.

FDS er derfor af den opfattelse, at de hensyn, der måtte ligge til grund for den foreslåede model, fuldt ud kan imødekommes, hvis den ændres således, at skatteministeren udnævner det enkelte skatteankenævnsmedlem og en suppleant herfor efter indstilling fra kommunalbestyrelsen, og at skatteministeren kan pålægge kommunalbestyrelsen at indstille en anden person til et af de pågældende hverv, når det kan begrundes sagligt.

4. Hvervet som skatteankenævnsmedlem – borgerligt ombud

FDS finder det både uhensigtsmæssigt og ubegrundet, at det med lovforslaget slås fast, at hvervet som skatteankenævnsmedlem ikke længere er et borgerligt ombud.

Det forhold, at hvervet i dag er borgerligt ombud har i mange sammenhænge stor betydning for den positive holdning og respekt, såvel den der påtager sig hvervet, som den pågældendes omgivers har i forhold til varetagelsen af hvervet. Helt praktisk kan denne ændring eksempelvis få negativ betydning for ansattes mulighed for at få bevilliget den nødvendige frihed til at varetage de dele af hvervet, der vil falde indenfor normal arbejdstid.

Det fremgår af de i lovforslaget gengivne kommentarer til FDS' høringsvar, at "Der er tilstræbt ensartede regler for medlemskab af skatteankenævn og vurderingsankenævn. Medlemskab af vurderingsankenævn er ikke et borgerligt ombud". Det er i den forbindelse værd at bemærke, at Vurderingsankenævnsforeningen i sit høringssvar til Skatteministeriet har anbefalet, at medlemskab af et vurderingsankenævn bliver et borgerligt ombud – ligesom medlemskab af skatteankenævn er i dag.

5. Organiseringen af den decentrale klagebehandling

Efter § 6, stk. 1 bestemmer skatteministeren landets inddeling i skatteankenævnskredse og dermed antallet af skatteankenævne.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget (afsnit 4.3.2), at der "Herved muliggøres en løbende tilpasning af nævnsstrukturen efter sagstilgangen i de forskellige dele af landet og til organiseringen af told- og skatteforvaltningen". Det fremgår endvidere, at det er tanken, at "antallet af skatteankenævne tilpasses efter antallet af skattecentre".

FDS finder det hensigtsmæssigt, at skatteministeren får kompetence til en løbende tilpasning af nævnsstrukturen efter sagstilgangen i de forskellige dele af landet.

I høringssvaret har FDS anbefalet skatteministeren, at inddrage relevante hensyn til borgerne og skatteankenævnenes medlemmer i fastlæggelsen og evt. efterfølgende justeringer af rammerne for nævnsstrukturen. Her tænkes ikke mindst på betydningen af de geografiske afstande og på det enkelte skatteankenævns sagsmængde.

FDS er opmærksom på, at muligheden for at opdele det enkelte skatteankenævn i flere besluttende led på forskellig måde kan være med til at begrænse de geografiske afstande og sagsbehandlingstiden.

Det er imidlertid FDS' opfattelse, at organiseringen af skatteankenævnsarbejdet i besluttende led snarere bør være undtagelsen end reglen. Det er således vanskeligere at sikre en passende politisk, geografisk og erhvervs-

mæssig bredde i et besluttende led end i et selvstændigt skatteankenævn. Erfaringerne viser endvidere, at sekretariatsmæssigt er skatteankenævn med flere besluttende led mere ressourcekrævende end et tilsvarende antal selvstændige skatteankenævne med samme befolkningsunderlag.

Det er endvidere FDS' opfattelse, at antallet af skattecentre, ikke i sig selv bør tillægges afgørende betydning i relation til fastsættelsen af antallet af skatteankenævne.

Told- og skatteforvaltningen vil efter forslaget blive organiseret som en enhedsforvaltning, hvor den daglige administration varetages af et antal skattecentre, der geografisk er jævnt fordelt over landet. Som organisatorisk enhed i den statslige enhedsforvaltning kan det enkelte skattecenter varetage ligningsmæssige opgaver i forhold til skatteydere i hele landet.

I modsætning hertil skal skatteankenævnet også fremover forestå klagebehandlingen i forhold til de borgere, der er bosiddende i den pågældende skatteankenævnskreds, og det uanset hvilken del af told- og skatteforvaltningen eller hvilket skattecenter, der har foretaget skatteansættelsen. Der er således ingen nødvendig identitet mellem kundekredsen til et skattecenter og til det skatteankenævn, der er placeret i samme geografiske område.

En automatisk sammenkædning af antallet af skatteankenævne og skattecentre vil endvidere kunne vise sig u hensigtsmæssig i forbindelse med fremtidige ønsker om justering af enten skatteankenævns- eller skattecenterstrukturen.

FDS ser frem til at få lejlighed til at uddybe disse synspunkter i foretrædet for udvalget den xx. januar 2004.

Med venlig hilsen

Bent Løvschal

Jim Bengtsen